

चिचेप समरे क्रुद्धस्वयोदश शिलाशितान् । अथास्य युगमेकेन चतुर्भिश्चतुरो हयान् ।
 षष्ठेन च शिरः कायाच्छरेण रथसारथेः । त्रिभिस्त्रिवेणुं समरे द्वाभ्यामर्धं महारथः । १८१५
 दादशेन तु भस्त्रेण चकर्त्तास्य ध्वजोत्तमं । ततो वज्रनिकाशेन फाल्गुनः प्रहसन्निव ।
 त्रयोदशेनेन्द्रसमः कृपं वत्स्यविध्यत । स च्छिन्नधन्वा विरथो हताश्वो हतसारथिः ।
 गदापाणिरवमुत्थ तूष्णं चिचेप तां गदां । सा च मुक्ता गदा गुर्वी कृपेण सुपरिष्कृता ।
 अर्जुनेन शरैर्नुना प्रतिमार्गमथागमत् । तन्तु योधाः परीक्षन्तः शारदतममर्षणं ।
 सर्वतः समरे पार्थ शरवर्षैरवाकिरन् । ततो विराटस्य सुतः सव्यमावृत्य वाजिनः । १८२०
 यमकं मण्डलं कृत्वा तान्योधान् प्रत्यवारयत् । ततः कृपमुपादाय विरथं ते नरर्षभाः ।
 अपजहुर्महावेगाः कुन्तीपुत्राद्वनञ्जयात् । इति श्रीमहाभारते विराटपर्वणि गोहरणपर्वणि कृपापनयने सप्तपञ्चाशोऽध्यायः ॥ ५७ ॥
 ॥ वैशम्पायन उवाच ॥ कृपेऽपनीते द्रोणस्तु प्रगृह्य सशरं धनुः । अभ्यद्रवदनाष्टयः शोणाश्च श्वेतवाहनं ।
 स तु रुक्मरथं दृष्ट्वा गुरुमायान्तमन्तिकात् । अर्जुनो जयतां श्रेष्ठ उत्तरं वाक्यमब्रवीत् ।
 ॥ अर्जुन उवाच ॥ यन्नेषा काञ्चनो वेदो ध्वजे यस्य प्रकाशते । उच्छ्रिता प्रवरे दण्डे पताकाभिरलङ्कृता । १८२५
 तत्र मां वह भद्रं ते द्रोणानीकाय सारथे । अश्वाः शोणाः प्रकाशन्ते वृहन्तश्चारुवाहिनः ।
 स्निग्धविद्रुमसङ्काशास्ताम्रास्त्राः प्रियदर्शनाः । युक्ता रथवरे यस्य सर्वशिक्षाविशारदाः ।
 दीर्घबाहुर्महातेजा बलरूपसमन्वितः । सर्वलोकेषु विक्रान्तो भारद्वाजः प्रतापवान् ।
 बुद्ध्या तुल्यो ह्युग्रनसा वृहस्पतिसमो नयः । वेदास्तथैव चत्वारो ब्रह्मचर्यं तथैव च ।
 संहाराणि सर्वाणि दिव्यान्यस्त्राणि मारिषा । धनुर्वेदश्च कर्त्तव्यं यस्मिन्नित्यं प्रतिष्ठितः । १८३०
 चमा दमश्च सत्यश्च आनृशंस्यमथार्जवं । एते चान्ये च बहवो यस्मिन्नित्यं दिजे गुणाः ।
 तेनाहं योद्धुमिच्छामि महाभागेन संयुगे । तस्मात्तं प्रापयाचार्यं क्षिप्रमुत्तरं वाहय ।
 ॥ वैशम्पायन उवाच ॥ अर्जुनेनैवमुक्तस्तु वैराटिर्हमभूषणान् । बोधयामास तानश्चान् भारद्वाजरथं प्रति ।
 तमापतन्तं वेगेन पाण्डवं रथिनां वरं । द्रोणः प्रत्युद्यथो पार्थ मत्तो मत्तमिव द्विपं ।
 ततः प्राध्मापयच्छङ्खं भेरीशतनिनादिनं । प्रचुचुभे बलं सर्वमुद्धूत इव सागरः । १८३५
 अथ शोणान् सदश्यास्तान् हंसवर्णैर्मनोजवैः । मिश्रितान् समरे दृष्ट्वा व्यस्यन्त रणे नराः ।
 तौ रथौ वीर्यसम्पन्नौ दृष्ट्वा सङ्ग्राममूर्द्धनि । आचार्यशिक्ष्यावजितौ कृतविद्यौ मनस्विनौ ।
 समासिष्टौ तदाऽन्योन्यं द्रोणपार्थौ महाबलौ । दृष्ट्वा प्राकम्पत मुहुर्भरतानां महद्वलं ।
 हर्षयुक्तस्ततः पार्थः प्रहसन्निव वीर्यवान् । रथं रथेन द्रोणस्य समासाद्य महारथः ।
 अभिवाद्य महाबाहुः सामपूर्वमिदं वचः । उवाच स्रज्जण्या वाचा कौन्तेयः परबोरहा । १८४०
 उषिताः स्मो वने वासं प्रतिकर्म्म चिकीर्षवः । कोपं नार्हसि नः कर्त्तुं सदा समरदुर्जय ।
 अहन्तु प्रहृते पूर्वं प्रहरिष्यामि तेऽनघ । इति मे वर्त्तते बुद्धिस्तद्भवान् कर्तुमर्हति ।